

Singer Magdolna
Gardenissus dependencia

Tisztelt Orvosi Bizottság!

Azzal a kéréssel fordulok a tisztelt szakértő doktorokhoz, hogy feleségemet – Singer Magdolnát – kivizsgálni szíveskedjenek, és igazolják, hogy gardenissus dependenciában szenved, majd kérem, rendeljék el számára a kényszer elvonókúrát.

Feleségem tünetei a költözködésünk után hamar kiütköztek. Tél lévén azonban ezek a tünetek még senkinek nem szúrtak szemet, és ő maga is tűrhető állapotban volt. Most, hogy Önöknek, tisztelt pszichiáter Hölgyek és Urak megpróbálom rekonstruálni betegségének elhatalmasodását, most látom már, visszamenőleg, hogy bizonyos jelekre már felfigyelhettem volna, és ráébredek saját felelősségemre is, a feleségem állapotának súlyosbodásában. Kérem, ez a mindenre nyitott, érdeklődő asszony kertészeti könyveket kezdett bújni, amit ugyan rosszallóan vettem tudomásul, de bevallom, még nem gondoltam, hogy aggódnom kellene. Mikor már a tudományos szakkönyvei, jegyzetei helyét is elfoglalta ez a sekélyes irodalom, kérem, én még – igen szégyellem –, ekkor sem fogtam gyanút, amit igen bánok most már, kérem. Hangulata hullámzó volt, mint mindig, de kérem, kinek nem az, nos kérem, nem látszott betegnek.

Később egyre sűrűbben kezdte emlegetni a tavaszt, vágyakozóan, elábrándozva, majd egyre türelmetlenebbül, kérem, ez már szokatlan volt, de ez is egy olyan jel volt, amit – már nagyon bánom – nem vettem komolyan. Dühös volt, mert a hó ellepte a sziklakertjét, és mint tudják maguk is, a hó az istennek sem akart elolvadni, még márciusban sem. No, de ki nem utálta ekkor már a havat, lássák be, azért érthető talán, hogy nem éreztem meg a bajt, ami most már igen bánt engem, kérem szépen.

Jött a tavasz végül, és hozta magával a feleségem betegségét is. Mert ekkor kérem hatalmába kerítette őt ez a betegség, ez a gardenissus dependencia, mert én kérem utánanéztem a szakirodalomban, és kérem, ne is kutakodjanak tovább, ez a diagnózis, csak kérem igazolják, és rendeljék el kényszergyógykezelését.

Állításomat a következőkkel tudom alátámasztani:

Kedves nejem, aki igen dolgozós teremtés, tudják, azért vettem el feleségül, mert én mindenkibe beleszeretek, aki jó munkaerő, és ő az kérem, higgyék el, egyenesen fantasztikus, nos ő elkezdte félbehagyni a munkáját – otthon dolgozik, tudják, mint afféle íróember –, felállt az íróasztalától, és kiment a kertbe. Folyton ott hajladozott, az isten tudja mit művelt ott, de folyton ott matatott. Kinéztem a dolgozósobám ablakán, hát láttam, hogy ott tesz-vesz, igen átszellemült arckifejezéssel, még gondoltam is, talán a cikkén gondolkodik, én marha, hát látják, ennyire gyanútlan voltam.

Azt már viszont megütközéssel vettem tudomásul, hogy egy szemeteszsák kivivése legkevesebb egy óra időbe telt neki, mert amikor elindult a kuka felé, akkor folyamatosan hajlongani kezdett, amit először testgyakorlásnak gondoltam, de mikor felfedeztem, hogy minden felálláskor tele a keze gyomnövényvel, akkor figyelmesebben megvizsgáltam a viselkedését. Nos, kérem, folyamatosan tépkedte a növényeket a szabadon maradt kezével. Egyik kezében a szemetes zacskót tartotta, a másikkal tépázta a növényeket.

Amikor egy óra múlva visszatért, szóvá tettem a dolgot, de ő csak megsimította arcomat egy réveteg mosollyal, és én elfelejtettem mindent, mert kezének rücskös simítása édes jó anyám dolgos kezét hozta fel a múltból, ki kétkezi földműves asszony volt, és az ő édes-érdes kezének simításának párja nincs a Földön. Feleségem a föld illatát árasztotta éjszaka is mellettem a hitvesi ágyban, de ez csak kívánatosabbá tette őt számomra, hiszen, mint mondtam, gyermekkori világom illatát lopta otthonunkba.

Ez a növénytépkedési kényszer azonban teljesen eluralkodott rajta. Ha főzött például a konyhában, és megcsörrent a telefonja, akkor mobilját a füléhez szorítva kisasszézott a kertbe, és önfeledten csicseregve szakadatlan tépkedte a növényeket a földből.

Aztán kérem a vásárlási láz. Önök jobban tudják, talán ez már egy súlyos állapot, de én még mindig mit sem sejtettem. Elment itthonról különböző ürügyekkel a trágyszagú autójával, majd hazatért, és minden alkalommal tele volt a csomagtartója virágpalántákkal, növényekkel. Azonnal nekiesett az ásásnak, és elültette őket mind egy szálig. Hát igen, kétségtelen, a kert egyre szebb lett, én is bedőltem ennek a tévedésnek kérem, mondtam is az asszonynak egy szép napon:

- Te asszony! Látom én, mekkora öröm neked ez a kert. Hát mondd meg, mennyi pénz a híja, hogy elégedett légy a kerttel? Megszerzem én, ha addig élek is, de legalábbis, amíg a vállalkozásunk él.

Asszonykám osztott, szorzott, majd előállt egy igen tetemes összeggel. Kérem, én gavallér ember vagyok, nem alkudozom, hoztam a pénzt. Gondoltam, na, akkor ennek a kertépítési láznak – mert ekkor már lázasnak láttam az asszonyt, tény és való –, egyszer és mindenkorra véget is vetek.

Teherautónyi növény érkezett a házhoz a pénzből, no nem baj, hadd örüljön az asszony. De kérem, ez nem volt elég neki! Megtoldotta a kosztpénzből is jócskán, persze nem vallotta be, naná, nem dicsekedett vele. De láttam, amit láttam.

Mi kérem igen igényesen kosztolunk, bio élelmiszert fogyasztunk, amit házhoz szállítanak. Mindig egy nagy bordó dzsippel jött az élelmiszert szállító hölgy – megjegyzem igen csinos portéka, ott domborodik, ahol kell – majd egyszer csak valami kis személyautóval, majd már csak egy kerékpárral, majd gyalogosan csöngetett be bájos kis ujjacskáival, karján egy kis kosárával. Ezzel egyidőben a hűtőszekrényeink tartalma megfogyatkozott, majd maga a hűtőszekrény is, minek az, mondta asszonyom, csak fogyasztja az áramot. Kérem, ez végképp szokatlan kijelentés volt nejem szájából, ne vegye nagyzolásnak kérem, de nem szoktuk figyelni az áramfogyasztást, szerintem a feleségem azt sem tudta korábban, hogy a hűtőszekrények áramot fogyasztanak. A bios szállító hölgy aztán már nem jött – legnagyobb sajnálatomra kérem, amit reklamáltam is a feleségemnél, miért nem jön az a trampli, mondtam én, kímélve érzékenységét, pedig még nem is tudtam, milyen nagy beteg.

Nejem azt felelte, felesleges ez a flanc, megteszi a közértből is. Végül kérem, már tényleg megtette volna, de onnan sem vásárolt semmit. Csak a növényeket kérem, minden pénzt arra költött.

A családnak tejbegrízt főzött minden nap, ez a legolcsóbb. Hat gyermekünk közül kérem, már csak a két kiskorú tartózkodik otthon. Fiunk, Haas Benjámin, és lányunk, Haas Olga Sára, kérem Sára ő, az Olga csak azért van közte, mert házsára így egybemondva nyelvtörő

mutatványnak tűnhetne, hát nem akartuk ezt kérem, vegyék ezt figyelembe, merthogy a hat gyerekünk közül, csak neki van két keresztneve, ne gondolják kérem, hogy ez valamiféle részrehajlás, csak a hangzás kérem, semmi más. No, kérem, ez a Sára imádja a tejbegrízt, neki semmi kifogása nem volt ellene, csak nekem tűnt fel, hogy egyre nehezebben préseli át magát az egyre szűkebbé váló ajtón, de ezt nem volt nehéz orvosolni. Egy asztalossal átszabattuk a ház összes nyílászáróját, beleértve az ablakokat is, hogy Sára kislányunk ki tudjon könyökölni, ha ahhoz van kedve. Az asztalos, látva Sárát, valamint nyomorúságos helyzetünket, a födémgerendákat, csak úgy grátisz, megerősítette. Az asszony ezt sem értékelte, egyenesen kontárnak nevezte a galamblelkű mesterembert, amikor egy alkalommal, amikor eszelősen kereste Benjámint az aládúcolt házban, nekiment egy oszlopnak.

Benjámint amúgy azért nem találta a nejem, mert ő viszont utálja a tejbegrízt, de nem kapott mást, így egyre csak fogyott, fogyott, és valóban, egyre nehezebb volt őt megpillantani. Feleségem, amikor végre megtalálta a kórosan lesoványodott Benjámint, bevitte a pszichiátriára. Anorexia nervosa, mondta, mert igen művelt az asszony, és egyből látta, mi lehet a baj. A pszichiátrián egész team próbálta rábeszélni Benjámint az evésre, mondták, hogy enni kell, de ő nem tudott figyelni rájuk, mert csak arra tudott gondolni, hogy ennie kell. A vasszőget is megette volna már, feltéve, ha nem tejbegrízből van.

Engem bulimia nervosa gyanújával vittek kórházba, ezt is az asszony diagnosztizálta, mert folyton kihánytam a tejbegrízt. A kivizsgálás nem igazolta a bulimia gyanúját, ellenben a zárójelentésben az állt, hogy „irracionális, szinte fóbiás viszolygás egy bizonyos „tejbegríz” nevű ételtől”.

Amikor kijöttem a kórházból, azt mondja az asszony: Figyelj, azt találtam ki, hogy a névnapomra vehetnél egy fügefát. Egy fügefafa 20 ezer Ft, te úgyis elköltesz virágokra vagy tíz ezret, no, mit számít, a fügefafa csak a duplája.

Gondoltam, hát tényleg, igaza van, végtére is. A neve napján azért megvettem a csokrokat is, a gyerekek helyett is, mondom, gavallér ember vagyok. Úgy tervezte az asszony, hogy másnap – szombati napon –, megvesszük együtt a fügefát.

Az ember a végsőkéig gyanútlan, most mondják meg, hát nem jutott eszembe, hogy hát hiszen vehetne ő öt fügefát is magának, nem kellek én ehhez, ellátom én az asszonyt pénzzel, nem azért mondom, de tény, ami tény, nincs oka a panasza. Nem jutott eszembe, hogy hát minden pénzt elkölt, azért kell neki ajándék.

Az asszonyom gondolkodása is kezdett beszűkülni, bár ez képzeljék, először fel sem tűnt nekem. Sőt, éppen a névnapján magyaráztam neki, mennyire szeretem az ő eleven szellemét, élénk gondolkodását. Fürdött éppen, sötétben üldögélt a kádban a jó forró vízben, mert tudják, nagy kétszárnyas ajtó nyílik a fürdőszobából is a körteraszra, és nincs függönyünk, az asszony meg szemérmes, tudják, hogy van ez, hát csak üldögélt a sötétben. Én meg bementem hozzá, leültem a karosszékbe, ami azért van ott, mert Benjámint fiunk fürdésénél szokott az asszony ott ülni, és beszélgetnek, mókáznak, no abba ültem én bele. Mondom az asszonynak, hogy feljött bennem egy délutáni telefonbeszélgetéskor – egy hölgyismerőssel beszélgettem hosszasan –, hogy milyen igazán hozzám való feleségem ő nekem. Gondoltam elmondom neki, az ember nem mindig szereti a feleségét, vagy ha szereti is, nem érzi, hát tudják, hogy van ez, sőt, hát néha utálok, mit tagadjam, de most éppen felismertem, mennyire jó ő nekem, és gondoltam, el is mondom, ha már érzem. És hát magyaráztam neki, hogy azt szeretem benne, hogy senki, de senki nincs a rengeteg nőismerősöm közül, aki hasonlóan

differentiáltan képes gondolkodni – mert ez így igaz, kérem –, és meglátni a világot, rácsodálkozni a dolgokra, ez az elemző, analizáló agy, ez az, ami nagyon jó nekem, pont jó feleségnek, mert kérem, mondom a nejemnek is, egy Heller Ágnes, vagy egy Hankiss Elemér nőben, természetesen elemzőbb, de ő már nem kellene nekem feleségnek, mert az már túl absztrakt nekem, tudják, mondtam is ezt a nejemnek.

Az asszony meg rám néz a félhomályban, és azt kiálltja: Bangita! Én rémülten felugrottam a benjáminsórákozott karosszékéből, és a függönyt nélküli teraszajtóhoz hátráltam, mert a szemközti ajtó felől vártam a banditát. Ekkor asszonyom ezt mondta: Prágai bangita! A teraszra ugrottam, bár fogalmam sem volt merre van Prága, ahonnan jön a banditátamadás, szemközt a Hármashatárhegy vonalát láttam, gondoltam, talán azon túl lehet Prága, topográfiaiilag az asszony ügyesebb nálam, tény és való.

Ekkor asszonyom rám kiabált, hogy ne ugráljak össze vissza, hanem értelmesen válaszoljak, hogy mit gondolok, a fügefá mögé jó lesz-e, ha bangitát ültet.

Kérem, ekkor már bizonyosan tudtam, hogy nagy baj van. A szókincse teljesen leszűkült, ilyen szavak hagyták el ajkát, ha egyáltalán megszólalt: Puszpáng. Cserjés pimpó. Meg ez a Prágai bangita, amivel úgy rám ijesztett.

Másnap reggel felállított a számítógémem mellől, ami kérem egészen rendkívüli dolog, soha nem tenne ilyet egészségesen. Elvitt engem a faiskolába. Esett az eső is, ami kérem nekem a halálom, mert a szemüvegemre rácsöpög, és én azt utálom, ennél jobban talán semmit sem. És kérem nekem el kellett mennem, és fügefát kellett vásárolnom! Nos, megígértem, hát mentem. Én kérem, nem vagyok egy gyakorlati ember, igen rám ijesztett, amikor azt mondta, tegyük be a 3 méteres fát a kocsiba. Én kérem, nem hajladozom, meg emelgetek, nekem a szellemem a fürge, meg is lepődtem, zavaromban azt kérdeztem, hogy gondolja, függőlegesen? Nem, azt mondja, teljesen komolyan, hogy vízszintesen képzeled el. Igaz, kilóg a kocsiból vagy fél kilométert, de nem baj. Mondom, de a föld kiborul a dézsából. Igaz, mondja ő, meg aztán cefetül nehéz a dézsa. Láttam, nagy szenvedés volt neki otthagynia a fügefát, és idegen szállítókra bízni, azt meg ő láthatta volna, ha a fügefán kívül mást is látott volna, mekkorát sóhajtottam, hogy nem kell férfiasan helyt állnom, és nekigyürkőznöm a faóriásnak.

Mondtam neki, hogy szerintem dependenciában szenved. Azt válaszolta, hogy akkor én meg codependens vagyok, mert támogatom a függőségében, csakúgy, mint ahogy az alkoholista férj felesége a férjét, amikor megveszi az urának a bort.

- Hát, hiszen nem te adtál nagy összeget, hogy vegyek növényeket, avagy nem te vettél-e fügefát is nekem?

Ezt kérdezte, és közben rám mutatott, több kilónyi termőföldet elszállásoló, trendi fekete szegélyű körmével.

Azt mondja, világos tehát, hogy társfüggő vagyok, ha akarok, menjek én pszichoterápiára, merthogy mi egy rendszert alkotunk, és ha a rendszer egyik tagja változik, a többi is, mondja nagy okosan az én kis feleségem. Ő sajnos nem ér rá ilyesmire, mert ő kertészkedik. Még azt is hozzám vágta az én amúgy jámbor feleségem, hogy különben meg kapcsolati függőségben is szenvedek, mert ha nem tetszik a viselkedése, miért nem megyek el a jó bűdös francba, és veszem el a Hankiss Elemért feleségül?

Akkor már nem mertem tovább bősztíteni, de később elmondtam neki, hogy már nem csak dependenciában, de antiszociális személyiségzavarban is szenved. Gyermekait elhanyagolja, a családot életveszélybe sodorja, munkájával nem törődik, mindenre fittyet hány.

Ekkor az én művelt kis asszonykám, akinek amúgy igen felvágta a nyelvét, azt felelte erre:

- Nos, drága kisuram, hát legrosszabb esetben is pusztán aszociális személyiségzavarról beszélhetünk, mert társadalomellenes magatartásról esetemben nem lehet szó, hiszen, bár fogy a Haas és Singer család, ez tény és való, ám a kert egyre csak szépül, és ez ugye, nem kell magyarázni, épülésére szolgál a közösségnek, mely kerületünk lakosságát alkotja, és amely a társadalom része ugyebár.

Ezt felelte az én asszonyom.

Végső kétségbeesésemben kérem Önöket, hogy gardenissus dependenciában szenvedő feleségem kényszergyógykezelését haladéktalanul kezdjék meg. Ha a kényszerzubbonyal megérkeznek, kérem, ne csengessenek, óvatosan közelítsenek feleségemhez, akinek gyakorta van metszőolló a kezében. A kertben találják. Boldognak fog látszani, de ez ne tévessze meg Önöket!